

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60639

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kalna 25 c.

SEŠTADIENIS — SATURDAY, GRUODIS — DECEMBER 20, 1980

Nr. 297

Alma Mater Nr. 4

INFORMACIJOS

VERTEJŲ PATARIMAS RUSŲ KALBA

1979 m. rugsėjo 12 — 13 d. Vilniuje vyko Lietuvių literatūros vertėjų konferencija. Joje dalyvavo ne tik iš T. Sajungos, bet ir iš užsienio tie asmenys, kurie vertė lietuvių literatūrą į savo gimtąsias kalbas. Atrodo, natūralu būtų, kad pasitarimas būtų vykęs lietuvių kalba, nes jame dalyvavo žmonės, mokantieji šią kalbą. Kai kurie, be abejo, atvykę iš užsienio, norėjo dar labiau pasitobulinti, bendradarbiaudami lietuvių kalba. Bet dabar vykdoma intensyvi rusifikacija buvo svarbiau negu vertėjų norai. Pasitarime buvo vartojama rusų kalba „Dirigento“ lazdele — vartoti rusų kalbą pakėlė ne tik J. Kuolelis, bet ir... A. Pocius. O toliau jau viskas vyko savaime.

Buvo faktų, kad kai kurie vertėjai iš užsienio, apsvyly, kad pasitarimai vyksta rusų kalba, ėmė vengti pasitarimų. Ar iš to padarė kokias išvadas pasitarimo rengėjai, sunku pasakyti. O gal neįdėjo net susigėsti?

RUSIFIKACIJA GELEŽINKELIO STOTYSE

Leninas kadaise rašė, kad net geležinkelio tinklo unifikuojamas neturi nustelbti nacionalinių kalbų, tačiau dabartiniai rusifikatoriai apie tai nebeįsiginėja. Geležinkeliai, jų stotys yra tose srityse, kur rusifikacija klestėti klesti. Daug kur Lietuvoje įvairūs skelbimai, visokia informacija tik rusų kalba. Ypač tai ryškų prie kasų langelių. Pavyzdžiui, tokia padėtis yra Plungės geležinkelio stotyje. Gėda plungiškiams!

IŠ ANKSTO SUREŽISUOTAS PASITARIMAS

Į Taškento pasitarimą rusifika-

cijos klausimu buvo sukviešti aukštas pareigas užimantieji asmenys ir vaikų darželių auklėtojai. Pirmieji tylėjo dėl savo padėties antrieji nesuprato, kokia čia ruošama kilpa. Be to, iš anksto taip pat buvo surežisuota, kad beveik visi dalyviai tebuvo tik statistai „sąlei užpildyti“.

Po Taškento pasitarimo (1979 m. gegužės mėn.) mūsų respublikos švietimo ministerija kasdien telefonu turėjo pranešti Maskvai, kas tuo reikalu jau padaryta.

IR EILINIAI RUSIFIKATORIAI NESNAUDŽIA

Siek tiek skirtingai taktikos atžvilgiu nuo caro laikų vykdytos rusifikacijos politikos Lietuvoje dabar čia politiką vykdo TSRS, tik truputį atsargiau ir labiau palaipsniui. Matyt, skaudžiai pasimokė iš nesėkmių 19 a. antroje pusėje.

Cia atkreipsime dėmesį į Vilniuje reklaminius užrašus bei kito kiti rašytinę informaciją, kuri paskutiniui laikui daugiausiai daroma rusų kalba. Kirpyklose (pav. Konarskio g.) bei kituose buitinių aptarnavimo punktuose, keičiant užrašymus ir kt., jei anksčiau dar buvo abiejų kalbų — lietuvių ir rusų, tai dabar rašoma tik rusiškai.

Be to, aptarnavimo įstaigose, ypač parduotuvėse labiau suįžulė jo rusės pardavėjos, jei į jas kreipiesi lietuviškai. Kai kurios, nors ir moka lietuviškai, demonstratyviai aptarnauja lietuviškai kalbančius tik rusiškai. Taškento pasitarimas rusinimo reikalui, matyt, ir eilinius rusus paskatino „pūstą tą patį dūdą“.

Ar ne laikas tokiems rusifikatoriams duoti tinkamą atkirtį? (Informacijos pateikė: P. G., L. B. ir Z. V.)

(Pabaiga)

KATALIKAI PASAULYJE

Priėmė anglikasius

Gruodžio 4 d. popiežių Joną Paulių II-ą aplankė daugiau negu šimtas italų anglikasius, dirbančių Solvay chemijos pramonės įmonės kasyklose centro Italijoje. Drauge su darbininkais audiencijoje pas popiežių dalyvavo taip pat šios pramonės įmonės vadovybė. Tai buvo tartum senų bendro darbo bičiulių susitikimas, nes, kaip žinoma, dabartinis popiežius — Karolis Wojtyła, — savo jaunystėje pats dirbo kaip šachtininkas vienoje akmenų kasykloje, o vėliau — kaip darbininkas viename, kaip tik tos pačios Solvay pramonės įmonės fabrike. Jonas Paulius II-sis šiandien tai priminė italų anglikasiam, pažymėdamas, jog iš patirties gerai žino, jog šachtininkų darbas yra vienas iš sunkiausių, neįžiūrint su technikos pažanga įvykusių darbo sąlygų pagerėjimo.

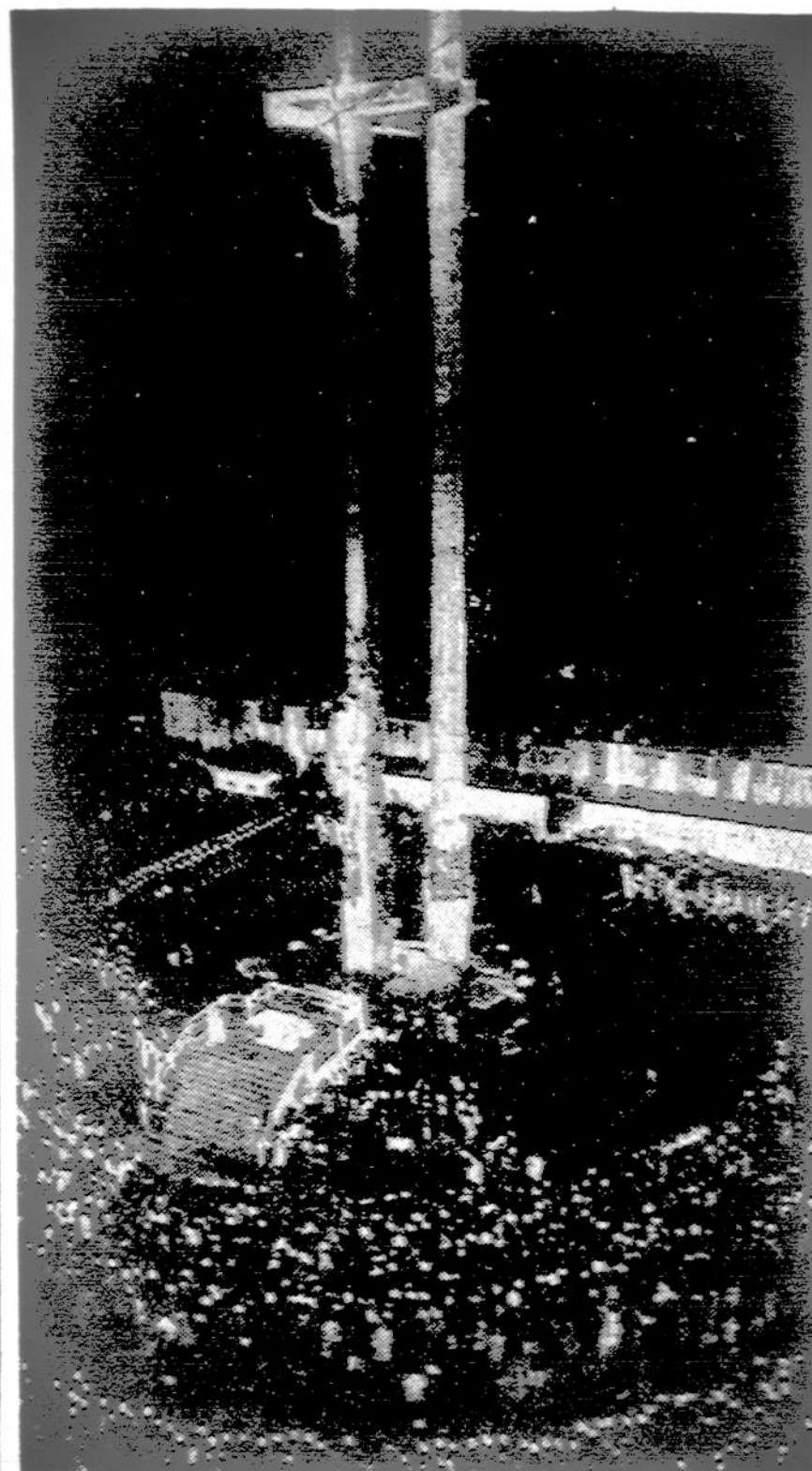
Katalikai Japonijoje

Katalikai Japonijoje, nors tesudaro gyventojų mažumą, pastoriai auga ir plečia savo religinę veiklą. Pagal paskutinius statistinius duomenis, 1979-ais metais katalikų Japonijoje padaugėjo keturiomis tūkstančiais, t. y. iki 15-ka. Jų bendras skaičius dabar siekia apie keturis šimtus du tūkstančius. Katalikus Japonijoje dvasiniai aptarnauja 1,906 kunigai, apie 390 vyrų vienuolių ir 6,700 seserų vienuolių. Seminaristų yra apie keturi šimtai. Apie 14,500

suaugusių japonų dabartiniu metu ruošiasi priimti krikštą. Katalikų Bažnyčia Japonijoje ypač sėkmingai veikia jaunimo auklėjimo srityje. Japonijoje yra net dvyliką katalikiškų universitetų, 33 vadinamosios kolegijos, 114-ka gimnazijų, 91-na vidurinė mokykla, 55-kios pradžios mokyklų ir apie šeši šimtai vaikų darželių. Visos katalikiškosios mokyklos Japonijoje yra labai vertinamos, tiek dėl jų aukšto mokslo lygio, tiek dėl pačios auklėjimo sistemos. Katalikai Japonijoje, be to, taip pat plačiai reikšiasi sėkmingai socialinėje ir socialinėje srityje. Katalikiškųjų įstaigų skaičiai šioje srityje yra taip pat įspūdingi: 30 ligoninių, 50 našlaičių namų, 14 namų vaikų globai, 40 namų fiziniams invalidams slaugyti, 20 namų psichiniams atsilikusiųjų globai, daugiau negu 40 senelių namų ir daugiau negu 70 bendrabučių studentams ir jauniems darbininkams. Japonija yra gražus pavyzdys, kaip Bažnyčia, atskirta nuo Valstybės, veiksma pilnoje laisvėje, atlieka savo religinę misiją, tuo pačiu patarnaudama krašto ir tautos gerovei bei pažangai.

Labdaros draugija

Meilės darbam įkurta Šv. Vincento Pauliečio draugija šiuo metu veikia 102-juose kraštuose. Tai pasauliečių katalikų organizacija, įsteigta Fridricho Ozana 1833 m., dabar turinti 760,000 narių, susibūrusių į 38-nis tūkstančius darbo grupių.

Lenkijoje, Gdanske mieste pastatytas paminklas žuvusiems darbininkams, kurių streiką 1970 metais maldinti buvo pasiūta kariuomenė ir milicija. Paminklo atidaryme dalyvavo šeši komunistinės vyriausybės nariai, Krokuvos kardinolas ir keturi vyskupai bei naujųjų darbininkų profesinių sąjungų vadai.

Užsienio prekyba parodė pelną

Washingtonas. — Prekybos departamentas paskelbė, kad užsienio prekyba per trečiąjį šių metų ketvirtį davė pelną — 4.9 bil. ol. Prie to daugiausia prisidėjo tai, kad per tuos tris mėnesius buvo mažiau importuota naftos, o eksportuota daugiau žemės ūkio gaminių. Nuo pernai rugsėjo mėn. Amerikos užsienio prekyba duoda tik deficitą.

Castro giriasi atsikratęs „atmatų“

Havana. — Kubos komunistų partijos kongrese Fidel Castro pasakė ilgą pustrėčios valandos kalbą. Jis pripažino ekonominius sunkumus, kurie daugiausia kilo dėl blogo tabako ir cukraus derliaus.

Castro įspėjo klausytojus, kad Amerikoje vyriausybė ateina reakcijos dešiniųjų konservatorių jėgos, kurioms reikia pasakyti, kad Kuba niekada neatsisakys komunistinio. Castro psgyrė, kad šia vasarą pavyko atsikratyti „nešvarumų“, išsiunčiant į Ameriką tūkstančius „atmatų“, tuo buvo išvalyta Kubos visuomenė, pasakė Castro.

Salia kubiečių partijos atstovų kongrese dalyvauja svečiai iš 140 valstybių.

Draugija ypač rūpinasi seneliais, vienišais žmonėmis, ligoniais, invalidais, kalininiais ir vargšais. Šiuo metu jos vyriausiasis vadovas yra libanietis Amin Abou Amad De Tarrazi, 52 metų amžiaus, kuris jau nuo 1967 m. vadovavo Šv. Vincento Pauliečio draugijai Prancūzijoje. Nepriklausomoje Lietuvoje visose parapijose buvo Šv. Vincento Pauliečio draugijos, kurios aprūpindavo vargšus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Izraelio kariuomenė puolė septynias palestiniečių stovyklas Libane. Užmušta 12 palestiniečių, 1 libanietis ir 3 sirų kareiviai. Libanas įteikė Jungtinėms Tautoms griežtą protestą.

— Japonija nutarė leisti Amerikos bendrovėms pardavinėti Japonijoje telefonų įrengimus. Bendrovė tikisi apie 350 dol. biznio per metus.

— Ketvirtadienį prezidento Carterio anūkas paspaudė mygtuką, kuris uždegė ant nacionalinės eglutės viršūnės žvaigždę. Visą eglutę liko tamsi, „kol namo grįš amerikiečiai įkaitai iš Irano“, pasakė prez. Carteris.

— Kinijos komunistų laikraštis „Liaudies dienraštis“ bus spausdinamas ir anglų kalba Amerikoje. Ši laida skiriama čia gyvenantiems kinams.

— Ukrainoje suimtas žmogaus teisių gynėjas, inžinierius Genrik Altunian. Jis kaltinamas sovietų sistemos šmeižimu. Išbuvęs kalėjimuose trejus metus, jis dabar gali gauti 7 metų bausmę.

— Izraelio darbo partijos suvažiavime Shimon Peres nugalėjo savo konkurentą Yitzhak Rabiną ir 70 nuos. atstovų balsais buvo išrinktas partijos vadu, kandidatui į premjero vietą.

— Sirijos — Libijos pareiškime, po prezidento Assado ir diktatoriaus Kadafio pasitarimų, nieko nesakoma apie abiejų valstybių sąjungimą, kuris įvyksias kada nors ateityje.

— Britų spauda pranešė, kad Irako naftos vamzdžių linija vėl buvo sužalota ir naftos tekėjimas sustojo.

— Antradienį Irane buvo sušaudytas Simon Farzan, vietinis žydų veikėjas, anglų kalba leidžiamo laikraščio redaktorius. Jis buvo kaltinamas šnipinėjimu.

— Turkijos karinės valdžios galva gen. Evren paskelbė, kad kariuomenė jau nustatė planą, kada ir kaip bus perduota valdžia civilinėms partijoms, tačiau tie planai bus paskelbti ateinančiais metais.

— Irako kariuomenės štabas pasigyrė, kad fronte naudojama daug iš Irano pagrobty Amerikos gynybos ginklų: prieštankinių pabūklų ir patrankų. Irakas pado vanojos 36 amerikietiškus tankus savo draugui Jordano karaliui.

— Salt Lake City gaisre sudegė 12 Vietnamo pabėgėlių. Tarp žuvusių — daug vaikų.

Bado streikas britų kalėjimuose

Belfastas. — Šiaurinėje Airijoje bado streiką paskelbė kaliniai silpnėja. Dešimt paguldyti kalėjimo ligoninėn, trys kritikoje padėtyje, du jau apako nuo vitaminių stokos. Airijos katalikų primas kardinolas Tomas O. Fiaich prašė Britanijos premjerės Thatcher patenkinti kalinių reikalus. Jie reikalauja, kad jiems būtų suteiktos politinių kalinių teisės. Premjerė atskė kardinolui, kad vyriausybė šiam teroristų spaudimui nenusileis. Smurto vykdytojai negali turėti politinių kalinių privilegijų, paskelbė premjerė. Kai kurie kaliniai badauja jau 53 dienas.

Septyni ilgiausiai išbadavę kaliniai pranešė kalėjimo vadovybei, kad jie streiką nutraukia. Prie to nemažai prisidėjo katalikų Bažnyčios vadų laiškių badujančioms, kuriems paaiškinta, kad šitokia protesto forma gali baigtis savijudybe, kuriai Bažnyčia negali pritarti.

Ajatola pasmerkė komunistų grupes

Siūlo palikti universitetus uždarytus

Teheranas. — Šiomis dienomis turi pasiskirti Irano atsakymas į paskutinį Amerikos pareiškimą dėl įkaitų paleidimo sąlygų. Nepatvirtintomis žiniomis, Irano reikalauja, kad JAV pervestų visas Irano lėšas Amerikos bankuose į Centrinį Alžyro banką. Užaldytos sumos siekiančios 8 bil. dol.

Irane toliau vyksta politinės kovos tarp religinės partijos fundamentalistų ir vadinamųjų „nuosaikiųjų“, kuriuos remia ir komunistinės grupės. Anksčiau visas grupes jungė troškimas nuversti šachą, tačiau, įsteigus „Islamo respubliką“, keliai išsiskyrė. Tarp nuosaikiųjų grupių yra ir populiarius prezidentas Bani Sadras. Netrukus jo galias, pareigas turės nustatyti aukščiausias respublikos organas — „Islamo Respublikos Globėjų taryba“, kurioje yra šeši pasauliečiai ir šeši dvasiškiai.

Gruodžio 18 d. svarbią kalbą apie vienybės stoką pasakė ajatola Khomeinis, nurodymas, kad universitetai Irane turi būti uždaryti, kol jie taps islamiški ir tarnaus tautai. Šiuo metu universitetai yra komunistų tvirtovės, komunistų karo planų štabai, pasakė Khomeinis. Universitetuose, ypač Teherane, veikia marksistinės „Mujahideen-e Khalq“ ir „Fedayen-e Khalq“ organizacijos. Tai gerai organizuotos, disciplinuotos, gerai ginkluotos jaunimo grupės, kurios daug prisidėjo, nuverčiant šacho režimą.

Mirė Ignas Malėnas

Gruodžio 18 d., ketvirtadienį, 9:40 v. v. Clevelande mirė Ignas Malėnas — Malinauskas, pedagogas, vadovėlių autorius, spaudos bendradarbis. Buvo gimęs 1900 v. sario 14 Udrijos vlsč. Alytaus aps. Mokėsi Kaune, Voroneže, studijavo Leipzige ir Kaune, baigė Kau no universiteto Teol-filosof. fakultetą. Visą gyvenimą buvo pašventęs mokytojo darbui. Dirbo „Saulės“ ir Simano Daukanto mokytojų seminarijose, buvo M. Pečauskaitės gimnazijos direktorius. Nuo 1935 m. buvo Vytauto D. universiteto Teol-filos. fakulteto vyr. asistentu, vėliau adjunktui. Šalia to ėjo įvairias kitas pareigas švietimo ir auklėjimo srityje Lietuvoje ir vėliau Vokietijoje ir Šiaurinėje Amerikoje. Daug rašė periodinėje spaudoje ir išleido keliolika vadovėlių. Vienas jų Lietuvoje buvo susilaukęs 14 laidų.

Nesvetimas jam buvo ir visuomeninis darbas. Čia Amerikoje buvo ir LB centro valdybos nariu švietimo reikalams. Su Malėno mirtimi lietuvių tauta neteko didelio švietėjo ir kultūrininko. Laidojamas pirmadienį.

Lenkijoje įvestos mėsos kortelės

Varšuva. — Lenkijoje pradėtas mėsos, sviesto normavimas. Tai esanti repetacija prieš maisto kortelių įvedimą, be to, vyriausybei rūpi, kad visi lenkai gautų mėsos Kalėdų šventėms. Kiekvienas lenkas gaus 500 gramų mėsos ir 800 gramų mėsos gaminių. Vyriausybė paskelbė, kad iš valstybinių tarnybų bus atleisti 4,000 tarnautojų. Iki metų galo Lenkijos skolos užsieniams sieks 23 bil. dol., todėl „reikia suveržti diržus“, sakoma valdžios pareiškime.

Gdyneje ir Szczecine įvyko prieš 10 metų streiko metu žuvusių darbininkų minėjimas. Kaip žinoma, Gdanske tuo metu buvo 28 darbininkai, dar septyniolika žuvo kituose miestuose, kur buvo atidengtos atminimo lentos. Gdynės vyskupas Zygfryd Kowalski pasakė Šv. Mišių pamoksle, kad šis pagerbimas yra „vilties, vienybės ir solidarumo ženklas“. Pasaulio kalbama, kad mes, lenkai, tikime į Dievą. To negana. Mes pasitikime Dievu ir turime viltį, pasakė vyskupas. Pamaldose dalyva vo vicepremieras Jagielski ir „Solidarumo“ unijos vadas Walesa, kuris pasakė, kad Lenkija nori tvar korus jau šiandien.

Jugoslavijos žurnalas „Politika“, rašydamas apie atidarytą Gdanske paminklą, sakė: „Trys kryžiai simbolizuoja tris ankstyvesnius neramumus ir pabrėžia lenkų liaudies viltį, kad nereikės ketvirtojo kryžiaus“.

KALENDORIUS

Gruodžio 20 d.: Julius, Atala, Sigita, Grožvilė.

Gruodžio 21 d.: prasideda žiema Petras Kanis, Edburga, Nogaudas, Girenė.

Gruodžio 22 d.: Floras, Deme-terija, Gedvidas, Dobilė.

Saulė tekas 7:13, leidžiasi 4:22.

ORAS

Apsiniaukę su pragiedruliais, temperatūra dieną 25 l., naktį 10 laipsnių.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

SVEIKAS, ŠVENTAS DIEVO KŪDIKI...

Kalėdų šventėse sveikiname ateitininkus visuose pasaulio kraštuose, — nuo brangiosios mūsų tėvų žemės Lietuvos iki tolimosios Australijos.

Tegul Dieviškojo Kūdikėlio ranka laimina mūsų žingsnius ir darbą ateinančiais metais, tegul neša ramybę tautos ir žmonių širdims, ir šviesesnes dienas Lietuvai.

Sveikindami Jus visus, kur bebūtumėte — Federacijos Tarybą, Ateitininkų Šalpos Fondo valdybą ir jo rėmėjus, Sąjungų valdybas, Sąjungų ir kuopų Dvasios Vadus, jaunųjų ir moksleivių globėjus, „Ateities“ ir Ateitininkų skyrių mums artimoje spaudoje redakcijų narius, visų kuopų ir skyrių bei draugovių valdybas, visų kursų vadovus, paskaitininkus, dalyvius ir visus Federacijos narius bei jų draugus, — savo mintis ir jausmus norėtume palydėti mūsų poeto Bernardo Brazdžionio kalėdinės lyrikos žodžiais:

*Sveikas, šventas Dievo kūdikis,
Sveikas, Kristau, žmogui gimusias,
Sveika, žvaigždė dieviška, pabudusi,
Sveikas džiaugsmo nuliūdimoose.
Ir sveika visa šventoji Lietuva tėvyne!*

Ateitininkų Federacijos Valdyba

I mūsų tarpą ateinančio Dievo Sūnaus palaimą telydi mus Jo gimimo šventė ir naujuose 1981 metųose.

„Ateities“ septyniadesimtuosiuose jubiliejinuose metuose teatsiveria plačiau mūsų širdys Kristui, o mūsų rankos tesiima visų darbų, reikalingų mūsų broliams ir sesėms Tėvynėje paremti, ir visų pastangų su savais tautiečiais išeivijoje bendradarbiauti.

Kęstutis Trimakas
„Ateities“ vyr. redaktorius

Studentų ateitininkų centro valdyba linki studentams ir visiems ateitininkams daug džiaugsmo Kristaus gimimo šventėje. Linkime visiems kolegoms — studentams labiau įsijungti į studentų ateitininkų sąjungą ir ją pagyventi 1981-uoju Metuose.

Studentų ateitininkų sąjungos
centro valdyba

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems moksleiviams, jų šeimoms ir draugams. Tegul Kristaus šventės džiaugsmas mus visus lydi per 1981 metus.

Moksleivių ateitininkų centro
valdyba

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkime ateitininkams ir visiems lietuviams. Tebūna ši skaidri šventė mums visiems pasiryžimu dar uoliau siekti Visa atnaujinti Kristuje.

Ateitininkų sendraugių centro
valdyba

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga nuoširdžiai sveikiname visus ateitininkus.

Testiprina gimusias Kristus mūsų jėgas ir tejungia mus visus į vieną lietuvišką — ateitininkų šeimą.

Susėdę prie Kūčių stalo, laukdami Plotkele, prisiminkime ir tuos, su kuriais negalime Plotkeles pasidalinti.

Bendromis pastangomis siekiame ateitininkų idealo „Visa atnaujinti Kristuje“.

Jaunųjų ateitininkų sąjungos
centro valdyba

Kūčių vakaro ramybė tepripildo mūsų širdis, o Kalėdų rytą užgimęs Kūdikis telydi mus per 1981-uosius metus. Visiems ateitininkams linkime Šv. Kalėdų!

Čikagos ateitininkų sendraugių
skyriaus valdyba

Nuoširdūs sveikinimai Kristaus gimimo šventėje visiems ateitininkų skyriams bendradarbiams ir skaitytojams, Draugo redakcijai ir administracijai.

Šventoje Kalėdų naktėje susijunkime į vieną ateitininkų šeimą ir melskime Kūdikėlį Jėzų, kad greičiau išlaisvintų mūsų tėvynę Lietuvą ir kenciantiems broliams ir sesėms kalėjimuose, koncentracijos stovyklose, psichiatrinėse ligoninėse ir Sibire sutrumpintų kančios valandas.

Naujuose metuose tegul jus lydi pirmųjų ateitininkų entuziazmas.

Jonas Žadeikis
Skyriaus redaktorius

ŽIEMOS KURSAS

MAS centro valdybos 1980-Žiemos kursuose „Pažiūrologija“ paskaitas skaitys: Loreta Radvilaitė — Bradūnienė, prof. Simas Suziedėlis, dr. Vytautas Vygas, Arūnas Čiurberis, dr. Adolfas Damušis, Kęstutis Ivinskis, kun. Stasys Yla, p. Kulvienė ir S. Cyvas. Kursų vadovybė: programos vadovas kun. Stasys Yla, o kapelionas prel. Paulius Baltakis. Kursų komendantas,

Saulius Čyvas. Andrius Berlauskas — vyriausias berniukų vadovas, jo padėjėjas, Vidas Neverauskas. Rasa Šulūnaitė — vyriausia mergaičių vadovė; jai talkins Daiva Barskėtytė, Giedrė Čepaitytė, Vita Polikaitytė. Daina Kamantaitė tvarkys raštinės reikalus, o virtuvėje dirbs „Mama“ Norkienė ir Zita Šulūnaitė; ūkvedys Vytautas Čyvas. Korespondentai: Vitas Laniauskas, Vilius Dundzila.

LIPNIŪNO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 5-tą dieną įvyko trečiasis Lipniūno kuopos ateitininkų susirinkimas. Arti 20 moksleivių susirinko sekretorės Vidos Momkutės namuose. Po maldos. Vida perskaitė pereinamojo susirinkimo protokolą. Kuopos pirmininkas Darius Polikaitis pranešė, kad ateinantį sekmadienį planuojam aplankyti „Green-tree“ prieglaudą. Laima Vadešaitė, Audrius Polikaitis, Algis Sodonis, ir Vėjas Liulevičius (šių metų Kalakursų dalyviai) papasakojo kursų įspūdžius. Laukdami kun. Saulaičio, visi atsakėme į kunigo duotus klausimus apie Kroniką. Kunigui atvykus, diskutavome atsakytus klausimus, kalbėjome apie Kroniką ir kitus slapstus Lietuvos laikraščius. Keli moksleiviai suvaidino vieną Kronikos įvyki. Kunigas Saulaitis mus pakvietė į Kronikos vakarą, kuris įvyks šeštadienį Jaunimo Centre. Susirinkimą baigė trumpai pabendrauvome ir išsiskirstėme.

Dalia Polikaitytė

NAUJŲ METŲ

SUTIKIMAS JAUNIMUI

Sutikimas rengiamas ateitininkų namų apatinėje salėje. Pradžią 8 val. vak. Bilietų kaina 15 dol. Dėl bilietų skambinti Edžiui Razmai, tel. (815)—727-1196 arba Ramintai Pemkutei — (312)—426-2120

KALAKURSAS

(Tęsinys iš praėjusio
šeštadienio)

Po vakarienes ėjome apsi- rengti gražesniais drabužiais, susitinkimo vakarui. Vakare skaidres rodė Vidas Neverauskas ir Daina Kamantaitė. Prie skaidrių buvo paskirti skaitymai, kuriuos skaitė Vidas ir Daina. Susikauptume. Tyliai grojo muzika. Susitinkimo vakarui pasibaigus buvo šv. Mišios. Po ilgos dienos nu- ėjome gulti. P.S.: Šiandien bu- vo iškalbos konkurso pirmoji diena, kurioje dalyvavo: Vėjas Liulevičius, Ramūnas Balčiūnas, Danius Barzdukas, Vytautas Šulaitis, Audrius Polikaitis ir Rita Ostrauskaitė. Jie kalbėjo po pusryčių, pietų ir vakarienes.

Lapkr. 29 d. — šeštadienis.

Šį rytą atsikėlėme anksti. Rušiamės ilgai dienas. Bet mums daug laiko nunešė vadovai, paslėpdami mūsų plaukų džiovintuvus ir suktuvus. Juos paslėpė berniukų kambaryuose, o šie nieko nežinojo. O berniukų duris apklėjavo plakatai. Visa tai atliko, kai mes miegojome. Pykome ant berniukų ir rušiamės keršti, o nerbai pyko ant mūsų. Bet laimė iš- aiškėjo, kad tai buvo vadovų pokštų. Žodžiu, vadovai norėjo mus, gražiai sugyvenančius 13 berniukų ir 13 mergaičių (nes toks skaičius buvo) sukurkti. Ar ne pikta? Vadovai iš viso to turėjo smagus juoką.

Pavalgę pusryčius ir susitvarkę kambarius, su savo grupe ėjome klausyti paskaitų. Saulius Čyvas ir At-kų federacijos vadas J. Laučka buvo šios dienos mūsų paskaitininkai. Saulius Čyva pristatė Tomas Kubilius, Saulius kalbėjo apie šv. Kazimierą, popiežių Pijų X, Pranciškų Asyžietį, šv. Povilą ir Tomą Akvinietį. Šv. Kazimieras buvo laikomas pirmuoju Lietuvos at- ku, nes jis labai ryžosi visą atnaujinti Kristuje. At-kai šventė šv. Kazimiero šventę kovo ketvirtą dieną. Popiežius Pijus X buvo kenciančiųjų ir pavergtųjų tėvas, Pranciškų Asyžietis buvo katalikiškosios akcijos globėjas. Jis yra glo- bėjas visų at-kų darbų. At-kų sąjūdis priklauso katalikiš- kajai akcijai. Šv. Pranciškų Asyžietis šūkis buvo sekti Kristų ir būti panašiu į Jį. Jis buvo neįprastas apaštalas. Šv.

Kun. Stasys Yla ir ateitininkų federacijos vadas Juozas Laučka Kalakursuose.

Kalakursų vadovai — Daiva Barskėtytė, Petras Lieponis ir Darius Polikaitis.

Nuot. Rūtos Musonytės

Povilo šūkis buvo „Visa atnau- jinti Kristuje“. Jis buvo tautų apaštalas ir mokslininkas. Šv. Povilo atsivertimo šventė bu- vo švenčiama sausio 25 dieną, o mirtis — birželio 29 dieną. Tomas Akvinietis iškėlė krikščionišką gyvenimą. Jis buvo mokslininkas, sintetikas ir šventasis. Jo raštuose atsis- pindi teologija ir filosofija.

Visi tie penki globėjai ėjo tuo pačiu keliu, nors dirbo skir- tingą darbą. Jie yra pavyzdys to, ko mes siekiame.

Paskaitai pasibaigus, ėjome pietų.

Išėjome laukan, bet neil- gam, nes sniegui pradėjus tirp- ti buvo šlapia. Laisvalaikiui pasibaigus, ėjome į paskaitas.

J. Laučkos paskaitos tema buvo „Vadai“. Ji pristatė Li- nas Azubalis. J. Laučka kal- bėjo apie Šalkauskį, Kuraitį ir Dovydatį. Šalkauskis buvo filosofas, ideologas, akademi- kas, kovos šauklys ir gyvoji dvasia. Jis buvo išrinktas Federacijos vadu. Kuraitis bu- vo teologas, organizatorius ir filosofas. Jis sukūrė organiza- cinį komitetą jungti katalikų studentų židinius penkiose vie- tose. Jo redaguotas buvo pir- masis atsisaukimas su princi- piais akcentais katalikų bei, lietuvių bei kultūrai. Dovy- daitis parašė „Trys pamatini- ai klausimai“. Jis buvo vy- riausiu vadovu. Dovydaitis mėgo keliauti po Lietuvą su moksleiviais ir taip pat mė- davo dainuoti. Okupavus ru- sams Lietuvą, Dovydaitis bu- vo išvežtas į tolimą Sibirą. Jis ten mirė kankinio mirtimi.

J. Laučka buvo mūsų pasku- tinis paskaitininkas. Visi pa- skaitininkai įdomiai ir gražiai atliko savo darbą.

Po paskaitos vėl išsiskir- tēm į diskusijų būrelius ir atsa- kėme į duotus klausimus. Su- grįžusį salę, kiekvienos grupės atstovas perdavė atsakymus.

Po vakarienes skubinomės ruošti talentų vakarui. Mergai- tės turėjo būti berniukų pa- lydovės, nuvesti juos į salę. Ta- lentų vakare pasirodė berniukai Vytautas Šulaitis, Ramūnas Balčiūnas, Julius Palūnas ir Danius Barzdukas su „Oro muzika“. Po jų Lora Vasiliauskaitė, Rita Ostraus- kaitė ir Kristina Dambraus- kaitė juokino mus suvaidinda- mos „Kaip mergaitės pa- sirodo“ vakarinei pro- gramai. Tada Gailė Černiaus- kaitė, Siga Bankaitytė, Vida Duobaitė, Vilija Smalinskaitė, Rasa Šulaitytė, Nata Zaran- kaitė ir Nida Pemkutė išvertė lietuvių kalbą ir sudainavo „The rainbow connection“. O Vidas Neverauskas, Darius Polikaitis ir Audrius Polikaitis

padainavo savo sukurta dainą. Poeziją skaitė Laima Vadešaitė.

Talentų vakarui pasibaigus, nuėjome į kitą salę galą, kur žaidėme „jeopardy“. Kai kurie klausimai buvo truputį „kvakšt“, bet, vistiek buvo įdo- mu. Po žaidimo, prasidėjo šo- kiai. Nors šokiai buvo trumpi, mums tas vakaras buvo sma- gus. Aš nežinau, ką berniukai darė visą naktį. Bet mūsų kam- baryje tik viena mergaitė mie- gojo. Niekas nežinojo, tik mer- gaičių vadovės, kad mes iki trečios valandos buvome skal- byklos kambaryje, kalbėjome, juokėmės ir valgėme. Tačiau nutarėme, kad reiktų ir mums truputį numigti, ir nuėjome miegoti.

P.S. Ši diena buvo skirta an- rajai iškalbos konkurso daliai. Joje dalyvavo Siga Bankai- tytė, Algis Sodonis, Rasa Šu- laitytė, Lora Vasiliauskaitė, Liudasa Venclova, Laima Vadešaitė, Jolita Palūnas ir Nida Pemkutė.

Lakr. 30 d. — sekmadienis. Kelėmės, skubėjome pasku- tinėms šv. Mišioms, po kurių buvo stovyklų kursų uždary- mas. Uždaryme kalbėjo prof. kun. St. Yla, at-kų fed. vadas J. Laučka, Daiva Barskėtytė, Saulius Čyvas ir Bankaitis. J. Laučka išdalino kursantams knygas už lietuviškumą, pavyzdinumą, gerus užrašus, už gerai paruoštus plakatus. Siga Bankaitytė, kaip pasi- žymėjusi kursų dalyvė, buvo pakviesta į Žiemos at-kų kur- sus Dainavoje, kurie įvyks per Kalėdų atostogas.

Po uždarymo nuėjome pa- valgyti paskutinių pusryčių, po to susitvarkyti ir susidėti daiktus ir pasirošti kelionei. Kai kurie kursantai turėjo iš- važiuoti anksti, todėl reikėjo paskubėti ne tik susipakuoti, bet ir atsiveikinti.

Mes, čikagiečiai, išvažio- vome į Jacksono stotį. Ten atsis- veikiname su tais, kurie mus atvežė ir pavalgė lipomė į vagoną kelionei namo. Buvo labai nuobodži kelionė ir sunku miegoti, nes buvo daug žmo- nių ir maža vietos. Pagaliau grįžome į Union stotį (Chica- go), kurioje jau laukė mūsų tė- veliai. Vaziuodami namo, visą kelią kalbėjome tik apie kala- kursus.

Sie kursai taip greitai pra- ėjo, net gaila. Kad nors porą dienų ilgiau! Vieni laukiame kitų metų kalakursų, o kiti — žiemos kursų.

Visi nuoširdžiai dėkojame prof. kun. St. Ylai ir visiems vadovams už parodytą didelį nuoširdumą mums, kursan- tams.

Nida Pemkutė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society. Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00 \$12.00

- Administracija dirba kas- dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadi- niais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius laiso savo nuozūra. Nesunaudoti straipsnių nesaugomi. Juos grąžinti tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL- DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Atdara šokiadieniais nuo 5 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINČAS BRIZGYS
Teisinių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-9000
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 myliai vakaru nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Sešt. 12-4 val. popiet
Tel. REliance 5-1811

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00
val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ketv. ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3290 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 12-4 val. ir 6-8 val. vak. ir 10-4 val. p.p. Tik susitarus

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. AIGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Eliot, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIJŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofs. tel. 111-NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą, uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.
DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6105
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Lech Walesa —

MAŽAS KUPSTAS

Iš tikro mažasis lenkų herojus — tik 5 metų 7 colių — Lech Walesa bent dviem dalykais negali prilygti didžiajam rusų meškai — Brežnevui: savo fizine struktūra ir tankų skaičiumi.

Vis dėlto mažas kupstas didelį vežimą verčia. Vergų krauju ir ašaromis nutukusi rusiška meška dreba savo kailyje prieš nyktukišką lenkų darbininką. Ir yra dėl ko drebėti.

Lenkija nusitūpė demokraciniu čiuduliu. Vakarai pasakė į sveikatą, o Kremlius ponai sudrebėjo iš išgąsčio.

Yra dėl ko jaudintis; Lenkija amžiais badė ir vis tebedado tuos, kurie juos pavergia. Nė vienas okupantas neišsilaiko Lenkijoje ilgą laiką, nesvarbu kokios jis spalvos bebūtų.

Žinios iš Lenkijos darosi lyg sugedusi plokštelė; situacija negerėja ir negerėja.

Betgi vėl turime atsistinti, iš kurios pusės mes ton situacijon žvelgiame. Tiesa, kad situacija žemiškojo rojus kūrėjams negerėja. Tačiau visam kitam, o ypač Lenkijai ir tautoms, laukiančioms laisvės, Lenkijos dabartinė padėtis yra kaip mana iš dangaus. Laisvė švinta. Išlaisvinimo saulė jau patekėjo. Kremlius nebeužtvenks upės bėgimo.

Ne Lenkijos, bet Kremliaus tironų padėtis yra nepavydėtina. Ir kaigi galėjo pasakyti, kad Afganistane, rusams iškovus, garsas laisvės šauksmu taip greit atkarto Lenkijos uoste? Dėl laisvės kovojančių džiaugsmui, Gdanske darbininkų streikas buvo geriausias ir skaudžiausias antausis plėšriajai meškai.

Maškiniai pinčiukai dreba Čekoslovakijoje, Vengrijoje, o ypatingai Rytų Vokietijoje. Maškinės tarnaitės labai gaudina mažojo lenkų darbininko žodžiai ir jo drąsa. Anas elektrikas jau užmynė Brežnevui ant mazolio, ir pastarasis net Indijon turėjo vykti, kad pataikautų Ghandi jam gėlių galėję įteikti, kurios, tarp kitko, yra Afganistano kovotojų krauju aplaistytos.

Rytų Vokietijai yra didelės pavojus. Lenkijos žeme plentai ir geležinkeliai viską jos okupacijai pristato. Kadangi sovietiški tankai dar neišmoko skraidyti, todėl Rytų Vokietijos klapčiukai jaudinasi dėl savo kailio; juk vergijos R. Vokietijoje negalima bus ilgai išlaikyti be rusiškų tankų pagalbos.

GENETIKA IR ROMANTIKA

Genetikos ir chiromantijos problema.

Chiromantija — žmogaus likimo skaitymas iš rankos linijų neturi jokio mokslinio pagrindo, tačiau tai nereiškia, kad pirštų antspaudai domina tik kriminalistus. Pastaraisiais metais pirštų antspaudais susidomėjo medicininės genetikos specialistai, t. y. mokslininkai, tyrinėjantys paveldimus susirgimus.

Pavyzdžiui, raštai ant pirštų — tai ypatybė, kurią turi tik sterbliniai gyvūnai, beždžionės ir žmogus. Žmogaus germalos odos struktūra susiformuoja gana vėlai, kai kiti organai jau būna išryškėję. Pasak mokslininkų, rankų ir kojų pagalvėlės atsiranda antrą — trečią embriono gyvenimo mėnesį, o rankų linijos galutinai išsivysto maždaug penkiolikta savaitę. Tačiau po to nei amžius, nei aplinkos įtaka negali pakeisti odos rašto.

Genetikai stengiasi rasti dėsnius ir pirštų odos piešinio ryšį su įvairiais biocheminiais organizmo rodikliais. Pirštų linijos žmogaus būna trejų tipų: lankai, kilpos ir spi-

Yra ir daugiau rimtų priežasčių, kodėl Kremlius jaudinasi dėl Lenkijos laisvėjimo.

Svarbiausia, — laisvėjimas yra užkrečiamoji liga. Taigi, jei lenkai gali siekti laisvės, tai kodėl to padaryti negali bent jau kaimynai lietuviai, čekoslovakai, vengrai ir kiti.

Neseniai Kaliforniją nusibūgė vėtriniai vėjai, su savim ugnies kamuoliais nusišėdami tūkstančius namų. Panašus, bet politinis ugnis, gas laisvėjimo vėjas iš Gdanske miesto skrenda tolyn, aitrus ugnimi lydydamas geležinę uždangą.

Ar nenuostabu, kad padėjęs Lenkijoje yra paprastas darbininkas?

Esame jau minėję, jog dabartinės situacijos Rytų Europoje viešpatys yra Lech Walesa. Vėliausios žinios tai tik patvirtino. Jis ne tik siutina okupantus, bet taip pat ir tramdo laisvės ištroškusius lenkus.

Spauda rašo, kad Walesa yra paprastas darbininkas. Argi? Mums atrodo, kad Walesas asmenyje slepiasi gudrus ir net rafinuotas politikas ir sukilmis. Juk ilinins žmogus nesugebėtų tokių „žbitų“ sukurti. Gi Walesa labai sumaniai išnaudoja visus Kremliaus ponus ir lenkiškus jų tarnikus.

Rusai žvengia ginklais, bet yra bejėgiai situacijoje, nes dabartinė Lenkija yra širšų lizdas. Vieną kartą, meškai lizdą sava letena užkabinus, širšės gali akis iškapoti. Revoliucija lieka revoliucija.

Sumanus tas Walesa. Jis sugėba sutramdyti mases lenkų darbininkų, kurie jau yra pasirodę už laisvę ir kraują pralietę.

Žvelgiant praeitį, dabar galima pajusti, kaip būtina buvo turėti tokį Walesą Vengrijoje ar Čekoslovakijoje. Ant ra vertus, ar tik anie du sukilimai nebuvo geriausia pamoka Walesai?

Gauta pamoka iš anų nepavykusių sukilimų mokė lenkus, ką daryti streiko metu. Į gatves demonstruoti lenkai neišėjo. Todėl nedavė kariūnoms jėgoms progos streiką jėga sutvarkyti.

Štai kur glūdi, galbūt, didžiausia Lenkijos laisvėjimo priežastis.

Atrodo, kad ir tolimesnis Rytų Europos laisvėjimas priklauso nuo Walesos apekaičiuotų eismų. Tikėkime, kad jis nepadarys klaidos, nes viena klaida jam ir visai Lenkijai ant kaklo užnertų mirties kilpa.

J. Šolianas

ralės. Jeigu vyrauja spiralinės linijos, paprastai kraujuje būna daugiau albumino. Esant kai kuriems chromosomų sutrikimams, delno linijos išsiskiria didesniu kampu, sako specialistai. Galimas dalykas, kad yra kažkoks ryšys tarp pirštų linijų ir ligų, kurias sukelia sutrikusi medžiagų apykaita.

Kai kurių embriono organų vystymasis sutampa su linijų formavimosi laiku, tad mokslininkai mano, jog sutrikimai nešutimo metu turi atspindėti ir odos ornamentą.

Žinoma, kol kas dar anksti spresti, kokie linijų dariniai atitinka normą, o kokie — ne. Tai sudėtingas ir dar tik pradamas tyrinėti klausimas. Galimas dalykas, kad tie teks panaudoti elektrinę aparatūrą, tačiau idėja labai patraukli. Kos kas diagnostika pagal rankų linijas labai primena būrimą, tačiau gal netolimoje ateityje gydytojai, priimdami pacientą, paprašys parodyti delną.

Mšk.

Jei artimo meilė pasilieka tik jausmu, tai tuo atveju nėra jokia meilė. Meilė yra veiklinis žmogaus būna trejų tipų: lankai, kilpos ir spi-

Fr. Herwing

Lietuviškieji Kūčių papročiai

Kūčių vakarą lietuviai laikė rimties, susikaupimo švente. Tai dieniai jie pasiruošdavo su visu rimtumu ir rūpestingumu. Kūčioms stengdavosi susirinkti visi šeimos nariai. Dažnai pasikviesdavo ir tuos asmenis, kurie neturėjo kas jiems paruošia Kūčių vakarienę.

Pradėdavo valgyti apie septynią valandą vakaro. Visa šeima susirinkdavo prie gražiai papuošto ir valgiais apdėto stalo. Pirmiausia prie stalo sėdėdavo šeimos galva, tėvas ar motina, o paskui viso šeima. Šeimininkas tardavo kelis žodžius ir pradėdavo kalbėti maldą. Paskui tėvas ar motina imdavo plotkelį, atsilauždavo jos gabalėlį sau ir duodavo paeiliui visiems laukti, linkėdamas sveikatos, laimės ir gražios ateities. Dažnai sakydavo:

— Duok, Dieve, kad ir kitais metais visi drauge Kūčias švęstume.

Senesnieji skaituodavo, kelintas Kūčias jie valgo. Ta proga prisimindavo mirusius ir visus, kurie prie stalo nesėdėdavo.

Kūčių vakarą visų širdys suminkštėdavo. Niekas nerodė pykčio, keršto, neapykantos. Tą vakarą visi buvo gailėstinę, gėsmi ne tik žmonėms, bet taip pat ir gyvulėliams, paukšteliams ir net vabzdžiams. Gyvuliai Kūčiose būdavo taip pat vašinami geresniu pašaru, paukšteliams beriami grūdai, o bitelėms duodama plotkelė, saldinti kviečiai ir dar šio to. Taip Ukmergės apskrityje.

Beveik visoje Lietuvoje nuo Kūčių stalo nuimtu šieniu ir likusiu maistu apdalindavo gyvulius ir paukščius. Kūčių valgių neduodavo tik arkliams, nes jie nešildė gimusio Kristaus. Taip Pabaisko apskrityje. Vabalninkėnai Kūčių vakarą ir Kalėdų rytą geriau sėdavo gyvulius, nes tą naktį, esą, gyvulėliai pavargdavo, beklūpodami per visą naktį.

Kas paskutinėmis dienomis Lenkijoje populiariausias? Walesa!

P. BLUMAS

Daugumoje Lietuvos vietų žmonės sakydavo, kad Kūčių naktį gyvuliai kalbasi, tik jų kalbos žmonės negali suprasti, o jei kas jų kalbą suprastų, tai tuojau mirti turėtų. Visi žinome, kad žvėrlis tik šokinėdamas bėga pirmyn, o Kūčių vakarą ir jis galis tris žingsnelius žengti, nes tuo jis pagerbia gimtantį Kristų. Taip pasakojama Ramygaloje parapijoje.

Kūčių vakarą šeimininkas eidavo į tvartą, apžiūrėdavo visus gyvulėlius, juos peržėnodavo, maistu apdalindavo. Kai kada apeidavo potėriaudamas visus savo laukus, juos žėnodavo ir prašydavo Dievą, kad jo laukus nuo audrų saugotų ir derlių laimintų.

Beveik visoje Lietuvoje žmonės sakydavo, kad Kūčių naktį šulinuose vanduo vynu pavirstas, arba saldus pasidaro. Bet tai trunka tik vieną minutę, todėl retai kas galis jo paragauti. Vienas rokiškėnas, esą, Kūčių naktį norėjęs paragauti vynu pavirtusio vandens, pasistatęs dubenį su vandeniu ir įmerkęs į jį burną ir laukęs, kada vanduo vynu pavirsias. Bet rytą radę jį nebe gyvą.

Joniškėlio apylinkėje bitininkai turėjo paprotį Kūčiose nešti neturtingiesiems dovanų medaus, kad jų bitelems ateinančią vasarą geriau sektųsi medų rinkti.

Ramygalos apylinkių bitininkai Kūčių dieną medų tarp sąvės dalindavo, kad bitės jiems daugiau jo priimtų.

Vabalninkų apylinkės lietuviai Kūčių vakarą ant stalo statydavo kryželį, kurį

per naktį ten laikydavo, o rytą visi jį būčiuodavo, kad taip pagerbtų gimusį Kristų. Jie ir durų slenkstį pakaitinta geležimi įdegdavo kryželius.

Krekenavos apylinkėje, Kūčių stalą apdengus šieniu, likusį šieną sudėdavo po stalą, ant kurio naktį mažai vaikais miegodavo. Taip darydavo tam, kad kitais metais vaikai sveiki būtų.

Daugailių apylinkėje, Zarasų apskr., Kūčių naktį krepį šieno dėdavo po stalą, tikėdami, kad Dievo Avinėlis ateis naktį miegoti.

Beveik visoje Lietuvoje Kūčių vakarienę pavalgę, traukdavo iš po staltiesės šieno žolėlę. Kas ištraukdavo ilgiausią, tas ilgiausiai gyvensiančias. Mergaitės nešdavo į trobą glėbius malkų ir skaitydavo pagalvius poromis. Jei rasdavo po porą — ištėkės, o jei ne — liks netekėjusios.

Be to, eidavo į kiemą klausyti šunų lojimo. Iš kurios pusės išgirdavo šuns lojimą, iš tos pusės piršliai atvažiuos.

Kalėdų rytą visi keldavosi anksti. Vieni eidavo naktį į Berniukų Mišias, kiti apžiūrėdavo gyvulius. Rytą visi susirinkę giedodavo kalėdines giesmes, valgydavo šiltus užkandžius. Rokiškėnai valgydavo mėsą, kad jų gyvuliai geriau augtų ir gerdavo šermukšninę, kad jų sodai derėtų.

Kalėdose būdavo ir vaidinimų. Berniukai apsirėngę įvairiais drabužiais, pakiemais eidavo. Rokiškėnai tokių šventių neįsileisdavo, neatleisdami jų vardų. Svečiai turėdavo atsakyti, giedodami kalėdinę giesmę, o jei jie to nesuaprasdavo padaryti, tai visai neįsileisdavo į namus.

AMŽINYBĖN IŠEJE

SAVANORIAI — KŪRĖJAI

1918 m. lapkričio 23 d. Vilniuje buvo išleistas pirmas Lietuvos kariuomenei įsakymas, — šauktis savanorius ginti savo tėvų žemės.

Vėliau ši diena, įstatymo keliu, buvo pavadinta Lietuvos kariuomenės švente. Ji greit įsiriavo į kitų religinių ar valstybinių švenčių tarpą ir kas metai buvo iškilmingai švenčiama.

Ji primindavo mums sunkius ir kartais labai kritiškus išgyvenimus, nepriteklus, nelygias kovas ir didingas pergalės. Šventės prasmingumą dar paryškindavo ir tas faktas, kad į minėjimus rinkdavosi įvairaus amžiaus žmonės, o daugiausia jaunimas, kuris iškojo progą pabendrauti su nepriklausomybės kovų dalyviais. Šiais metais, dar prieš kariuomenės šventės minėjimą, vienas po kito išleido į Amžinybę net trys aukšto rango generalinio štabo karininkai, būvę savanoriai-kūrėjai ir nepriklausomybės kovų dalyviai.

Išskojau apie juos nekrologų arba platesnių atsiminimų, bet radau tik trumpas žinutes, kur pranešama apie jų mirtį.

Jie yra: 1. Gen. št. pulk. Juozas Lanskoronskis, gimęs 1893 m. sausio 7 d. Biržų apskr. Mirė 1980 m. Briuselyje. 1911 m. Rygoje baigęs klasikinę gimnaziją įstojo į istorijos-filosofijos institutą Petrapilyje. Jį baigęs 1916 m. buvo pašauktas į rusų kariuomenę ir paskirtas į Ipr. Povilo karo mokyklą. Aukštąjį karo mokslą baigė Briuselyje. Už pasižymėjimus nepriklausomybės kovų dalyviais. Šiais metais, dar prieš kariuomenės šventės minėjimą, vienas po kito išleido į Amžinybę net trys aukšto rango generalinio štabo karininkai, būvę savanoriai-kūrėjai ir nepriklausomybės kovų dalyviai.

Tad šįkart Timotiejus šeima šventė Kalėdas pas senelę. Kalėdų eglutė spindėjo, vaikams buvo išdalintos dovanos. Timotiejus gavo patrauklų šautuvą su garsiai pliaukštančiu guminiu įtaisu, kuris kaboj ant virvutės, kad nepasimestų. Timotiejus tėvas sėdo prie seno antikiškai — kamuoto pianino paskambinti kalėdinę melodiją. Tačiau pianinas buvo taip žiauriai išsuderinęs ir skambalojo taip apgailėtina, kad skambinti buvo neįmanoma. Svečiai sprogo juokais, jie pokštavo iš seno, išvargusio instrumento ir giedojo kalėdines giesmes be pianino talkos. Kiekvienas buvo linkamas ir smagus, tik Timotiejus liko susimąstęs. Jis visad buvo tykru vaikas, o šį vakarą jis buvo toks ramus, kad niekas jo ne nepastebėjo. Jis pastatė savo naują šautuvą į kambario kertę ir, palinkęs ant senelės pianino, meliiai glostė savo mažą ranką seną, rauplėtą, polirotą pianino paviršių. Kada šeima pakilo grįžti namo, Timotiejus pasitraukė nuo pianino nenoriai, su ašaromis akyse.

Atokiau nuo miesto, kur priemiesčiai susitiko su ūkiais ir dvarais, savo nuosavame namelyje gyveno Timotiejus senelė. Ji gyveno ten visiškai viena. Daug kartų Timotiejus tėvas bandė ją įtikinti persikelti gyventi prie šeimos, bet senelė nenorėjo kraustytis iš vietos, kur ji praleido maloniausius savo gyvenimo metus. Vienok senelė nusiskundavo vienišumui ir nuobodžiui ir laukdavo savo vaikaičių atsilankant. Timotiejus tėvas patiko, kad sūnus niekad neatsisakydavo dalyvauti tose neįdomiose išvykose. Jie nežinojo, kad Timotiejus taip noriai vyko pas senelę, norėdamas matyti tam tikrą daiktą, prie kurio jis prisirišęs būdamas dar visai mažas.

Tad šįkart Timotiejus šeima šventė Kalėdas pas senelę. Kalėdų eglutė spindėjo, vaikams buvo išdalintos dovanos. Timotiejus gavo patrauklų šautuvą su garsiai pliaukštančiu guminiu įtaisu, kuris kaboj ant virvutės, kad nepasimestų. Timotiejus tėvas sėdo prie seno antikiškai — kamuoto pianino paskambinti kalėdinę melodiją. Tačiau pianinas buvo taip žiauriai išsuderinęs ir skambalojo taip apgailėtina, kad skambinti buvo neįmanoma. Svečiai sprogo juokais, jie pokštavo iš seno, išvargusio instrumento ir giedojo kalėdines giesmes be pianino talkos. Kiekvienas buvo linkamas ir smagus, tik Timotiejus liko susimąstęs. Jis visad buvo tykru vaikas, o šį vakarą jis buvo toks ramus, kad niekas jo ne nepastebėjo. Jis pastatė savo naują šautuvą į kambario kertę ir, palinkęs ant senelės pianino, meliiai glostė savo mažą ranką seną, rauplėtą, polirotą pianino paviršių. Kada šeima pakilo grįžti namo, Timotiejus pasitraukė nuo pianino nenoriai, su ašaromis akyse.

Rimties valandėlei

KALĖDŲ DVASIOJE

Dėl daugelio motyvų Kristaus gimimo šventė savaime atneša būdingas nuotaikas. Nepaisant visokių bandymų ir žiaurių priemonių tas nuotakas užlopinti, per tiek šimtmečių jos visame pasaulyje plinta ir stiprėja.

Amerikoje žinomas šio laiko žurnalistas Norman V. Peall (Chicago Sun Time, 1978.XII.25) gyvai prisimena vieną savo vaikystės epizodą, kai prieš Kalėdas jį dar vaiką tėvas nusivedė į krautuvę. Išėjęs iš krautuvės, tėvas norėjo duoti auką gatvės driskiui. Bet gi jis bomas, sako vaikas. Tėvas padavė vaikui, kaip jis sako, stambų pinigą ir liepė paduoti anam driskiui, sakydamas: Tai Kalėdų dvasioje. Anas vaiku atsakė: Jau nuoli, aš tau dėkoju Kalėdų dvasioje. Tas epizodas paliko Norman V. Peall atmintyje visą gyvenimą drauge su mintimi, kad kiekviename žmoguje yra tam tikras kilnumo jausmas. Kaip dažnai patiria me, kad ir labiausiai nusmukusio ir visų paniekinto sieloje pasireiškia daug kilnumo, kai tas asmuo patenka į kokias nors nekasdienines aplinkybes.

P. Jonas Paulius II pontifikato pirmųjų metų — 1978 Kalėdų audiencijoje (gruodžio 27 d.) kalbėjo, kad kiekvienas žmogus yra išklotas. Žmogus daug kuo domisi, daug ko ieško, bet kiekvienas žmogus ieško ir Dievo. Nepalyginamai daugiau yra tokių, kurie savo išgyvenimus palaiko savyje tik sau. Tikintis ir pamaldusis ieško Dievo. Ieško ta prasme, kad nori ir stengiasi vis daugiau, vis geriau Dievą suprasti. Tas ieškojimas trunka visą gyvenimą ir tesės žemėje per amžius. Žmogus žemėje turbūt niekad nesupras ir nepajęs pasakyti visko apie Dievą, kad jau neliktų ko geriau, giliau pasakyti. Dievo ieško ne tik jį išpažintieji. Visi kovotojai prieš Dievą raštu ar veiksmais, tikinčiųjų persekiotojai, jeigu Dievo idėja neardytų jiems ramybės, jie nedarytų to, ką daro. Jų siela nerimsta, tik jie eina neišmintingų kelių. Užtūt ramiai tą klausimą svarstę ar vieni sau ar su kita, jie siekia tai užlopinti savyje ir kituose.

Kad žmogus niekad nebajotų svarstyti ir atsakyti, kas yra Dievas, kas yra pats žmogus, kas yra pasaulis, tai iš to neseka, kad jis yra kokia tai menkystė, nepajęgianti suprasti pats savęs. Kristaus įsikūnijimas žmogaus prigimtyje su tikslu gelbėti žmogų iš nuodėmės pasėkų parodo, kad žmogus Dievo akyse nėra bevertis. Žmogaus prigimtis yra tokia, kad iki šiol išmintis apie žmogų dar nepasakė visko, kad jau būtų baigti ieškėjimai, ginčai ir klausimai.

Tame savo žodyje P. Jonas Paulius II klausia, ką galime pasakyti apie ateistus. Atsakome, kad apie tai reikėtų pasakyti ti daugiau kaip įmanoma trumpose kalbos rėmuose. Ieškoti, tyrinėti yra žmogaus natūralus reikalavimas, privilegija ir teisė. Žmogus, griežtai pasisakęs „NE“ Dievui, klausimu, atsisako ieškoti. Ji kapituliuoja prieš savo nepajėgumą ir nesugebėjimą. Visi kurie visokiais būdais klaidingai ieškoti Dievo privyčiame, socialiniame ir kultūriname gyvenime, nusikalsta ne tik pavieniems žmonėms, bet ir žmogiškumui, kaip to kiam, žmogaus įgimtai tendencijai, įgimtai teisei. Bandymas jėga, prievarta primesti ateizmą, neleidžiant laisva pasireikšti kitoms nuo monėms, yra viešas menka protiškumas. Tokie žmonės patys nepajęgia, bijo galvoti ir bando trukdyti, kad kiti ne galvotų. Ateistas, jeigu galvotų, visada būtų išklotas ir tolerantiškas kitiems, tada i kiti būtų jam taip pat tolerantiški. Toks ateistas būtų gerbtinas kaip ir kiekvienas galvojančias žmogus. Gal ta anekdotas, bet Rusijoje senia jį pasakojamas. Kai per Rusiją buvo nutiestas pirmas geležinkelis ir buvo paskelbta, kad važiuos pirmas traukinys, ta vienos apylinkės dvasininkas su būriu savo parapietį laukė prie geležkelio su krapių rankoje, kad, pasirodžius ta ugnimi varomai pabaisai išvartų iš lokomotyvo vėliną. Kai kur panašiai elgiasi ateistai. Tik ne maldos žodžiais, terorui ir net tortūromis jie bando sustabdyti žmogaus galvoją ir „išvartyti“ iš jų Dievą. Negalvojas žmogus yra menkaprotis. Toks draudžia ir kitiems galvoti. Tuo būdu nusikalsta prieš žmogaus prigimtį.

Apie tai kalbant, reikia atsiminti Kristaus atėjimo tikslą. Jis atėjo gelbėti ne vien teisųjų, bet visų žmonių. Mes turime tai atsiminti ir rūpintis ne vien savo asmeniniu išganymu. Turime melstis už visus, ypač už tuos, kurie, užtūt patys ramiai ieškoję tiesos, persekioja, terorizuoja, baudžia mokyklų vaikus, jų tėvus, valdiškus tarnautojus už tai, kad jie nesutinka būti negalvojančių asilų kaimene, o drįsta galvoti, ieškoti savosios tatybės, ieško Dievo, jį tikėdami garbina ir nori jį geriau suprasti.

Ankečiau pianinas priklausė Prūsijos didikui, kuris svajojo tapti dainininku, bet šeimos tradicijos privertė jį pasirinkti kario karjerą ir taip susidėjo sąlygos, kad iš Karaliaučiaus pianinas buvo nugabentas į Rygą. Šio, kadaise elegantiško instrumento istorija, žavėjo Timotiejų.

(Bus daugiau)

Feast on exciting Cantonese and Mandarin dishes at MAE KOW. Buffet lunch, Mon. thru Sat. All you can eat, \$3.25. Senior citizens, \$2.95. 4849 W. Irving Park. 283-7231

For homemade specialties — it's **ANGIE'S PIZZA WEST**. Every Italian dish, all types of pizzas — and a delicatessen! Have them cater any occasion. It'll be a success! 4047 W. 115th St., Alsip. 371-1308

Live near Mount Prospect? Even if you don't, **DR. GREGORY S. TEHLE** is a DENTIST worth knowing. He practices general dentistry with emphasis on PERIODONTICS (gum surgery). He also performs some oral surgery in his office. Affiliated with Northwest Surgi-Care Limited — and an instructor of periodontics, University of Illinois College of Dentistry. Call for appointment. 259 E. Rand Rd., Mt. Prospect. 255-8811

Simply stunning! Women's and children's clothes at the **SAMPLE SHOP**. Everything at discount prices. Have name brands for winter and the holidays at savings! 176 W. Adams, Rm. 2237 368-0615

Wherever you're headed consult **MAGNIFICENT MILE TRAVEL, INC.** Their experienced planning makes any trip easier and saves money. Ask about group rates. It'll be a "bon voyage"! 700 N. Michigan, Suite 206-208. 864-9000.

The best Italian dishes cooked in the best way are at **ROSEMARY'S KITCHEN & PIZZA**. And their pizza is spectacular, too. Here's food to make a party festive! Mediterranean style dining room, for your dining pleasure. Fast delivery & pick-up. 5786 S. Archer. 585-8367

MATEO'S for the greatest Mexican dining this side of the border. Fine American dishes, too. Wonderful Every-Wednesday Special: whole red snapper, vegetable, salad, only \$5.95! 5451 N. Lincoln Ave. 271-3350

Went temporary employment? Or employees? **WESTERN TEMPORARY SERVICES** offers both! Excellent source in clerical, light industrial, medical fields. — Even for a Santa Claus! Norridge: 456-4480. Wheeling: 541-5320

Keep your home safe. Consult experts — call **JD'S KEY & LOCK SHOP**. They have the proper lock for you, can repair broken ones, too. 24 hour emergency service. 2500 W. 51st St. 436-8200

WHAT'S BETTER THAN **GIORDANO'S STUFFED PIZZA**? NOTHING!! For a special treat have their fantastic Stuffed Spinach Pizza. And remember **GIORDANO'S** on Irving Park for holiday parties. Nothing can compare with the food nor the fabulous atmosphere. 5927 W. Irving Park. 736-5553

Most fantastic gift idea: "Your very own" **HYDROGEN BOMB**! No kidding? Of course kidding — it's 11" replica. What a gag gift! \$15.95. Order from **NUCLEAR CRAZIES**. Allow 3 wks. for del. 1347 E. 87th St. Chicago, IL 60619

Dress better than ever! Have an expert seamstress make clothes just for you — at **RITA'S FABRICS**. Alterations, too. And even many, many fine fabrics. All reasonably priced! 2417 W. 63rd St. 925-6674

GOLDEN SWAN has everything to make your party perfect! Handsome facilities, superb Polish-American dishes, fine service. Make your holiday reservation now. 24 hr. phone. 5142 W. Belmont. 283-0662

For furnace and boiler cleaning and repairs — **DUNLAP AABAL HEATING**. All make replacement parts, too. Gas, oil or coal. 25 years of fine work. Sensible prices! 24 hr. service. 423-2270 or 224-7212

Terrific! The Italian and American dishes as well as the super pizza at **SAM'S SKY WAY RESTAURANT & PIZZA**. Take out or relax in the pleasant dining room. We also serve cocktails. So good for parties! 5908 W. Lawrence. 736-8116 or 736-8123

Hungarian dishes are a culinary experience at the charming **BON TON RESTAURANT AND PASTRY SHOP**. Do try the pastry — each is a creation! Carry outs, and efficient catering. 1153 N. State. 943-0538

Amazing business opportunity! Own the thriving **DO IT YOURSELF SHOP** for just a few thousands! (Customers fix their autos under supervision). Owner is busy with other interests. 5652 N. Broadway. 784-2650

Make Sunday special! Go to **DON'S FISHMARKET**. All the champagne you wish with all the wonderful brunch buffet you can eat! 11:30 — 2:30, \$9.25. No reservations — free Bloody Mary if you must wait! 1123 N. State. 943-2800

Your recreation room can be the most fantastic in the neighborhood! Your parties can be the most entertaining! And you can have more fun than ever! Do it all with **ATLAS GAMES** Holiday Specials. Pinball Games, 4-players, as low as \$295. Juke Boxes, Amirockola, as low as \$395. Just an idea of what you'll find there. You must see for yourself! Parking in rear. 2122 N. Western Ave. 276-5001

Savor the finest international dishes at **DELTA RESTAURANT**. An amazing variety! And every one is exciting. Reasonable prices, too! Open for breakfast, lunch and dinner. 3205 N. Cicero. 545-4343

At **GREG'S STANDARD SERVICE STATION** a whole family is at your beck and call! Greg Sr., Rose and sons, Greg Jr. and Mark. Reliable with any auto repair. They test — no guess. 3010 S. Cicero, Cicero. 863-5657 or 863-9536

Better than a trip to Italy! Enjoying food from **SORRENTO'S ORIGINAL NO. 1** Italian & American dishes — plus pizza that's REALLY No. 1... Dine in, pick up, delivery. 7713 Belmont Avenue. Elmwood Park. 456-2446

Teatro festivalio iškilmų įspūdiams besidalinant, Birutė Pukelevičūtė, veikalo „Antroji Salomėja painiavose“ autorė (kairėje), ir E. Danguvietytė-Kudabienė režisierė

Teatro festivalio baigminėse iškilmėse Jaunimo centre, Chicagoje, lapkričio 30 d. Iš kairės į dešinę: JAV LB Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė, geriausio festivalio aktorium pripažintas torontiškis St. Ramanaukas ir geriausia aktorė hamiltonietė Marija Kalvaitienė. Nuotr. A.V.

Po "Ambasadors 18" demonstrantų teismo (gruodžio 3 d., 1980). Demonstrantai stovi prie District of Columbia Teismo rūmų, Washingtono. Iš kairės: Gintė Damušytė, Margiris Aistis (nuteistas), Virgus Volertas, Danutė Vaičiulaitytė, Vidmantas Rukšys, Birutė Zdanaitė, Vytautas Volertas, jr., Simas Kudirka, Rimantas Stirbys (nuteistas), adv. Ernestas Raskauskas, Jūratė Krokytė-Stirbienė, Asa Banionytė, Linas Kojelis. Trūksta kun. K. Pugevičiaus (nuteistas). Nuotr. Aušros Bagdonavičiūtė

"NESAME DIDVYRIAI"

Lietuvių jaunuolių teismas Washingtono

Gruodžio 3 Washingtono (D.C.) Aukštesniajame teisme buvo seniai lauktas Washingtono demonstrantų teismas. Demonstracijos prieš sovietų ambasados įvyko liepos 18, tačiau teismas dėl įvairių priežasčių kelis kartus buvo atidėdamas.

Demonstracijose, kurių metu automobiliais užverus iš abiejų pusių gatvę, prie ambasados buvo iškelta daugelis antisovietinių plakatu ir dalis demonstrantų prisirakino grandinėmis prie ambasados vartų, dalyvavo 18 žmonių, daugiausia jaunimas — 6 mergaitės ir 12 vyrų. Dėl techniško priežasčių prieš 5 dalyvavusius bylos buvo nutrauktos.

Gruodžio 3 teismo sesijoje buvo teisama 13 asmenų, jų tarpe Simas Kudirka ir kun. K. Pugevičius.

Didelis susidomėjimas

Nors teismas buvo atidėliojamas, tačiau pirminis spaudos ir žinių agentūrų susidomėjimas byla išliko stiprus. Gruodžio 3 į teismo salę atvyko tarptautinių žinių agentūrų, UPI ir AP, bei CBS televizijos ir Radio Liberty atstovai; iš laikraščių buvo reprezentuojami Washington Post, Washington Star, Cleveland Plain Dealer, Reader's Digest ir vieno dvidešimties mažesnių laikraščių konglomeratas. Buvo atvykę Lietuvių Bendruomenės darbuotojai iš tolimųjų vietovių: A. Zet, R. Mironienė, Alg. Gečys — iš Philadelphia, D. Kezėnė — iš New Yorko, J. Kojelis — iš Californijos. Savo dalyvavimu teisiamausius moraliai rėmė Washingtono lietuviai — Laučkos, Vaičiulaičiai, Aistienė, Gureckai ir kt.

Reader's Digest korespondentė pakvietė teisiamuosius, teismui pasibaigus, atvykti į žurnalo patalpą taurei šampano, nežiūrint, kokie būtų bylos rezultatai.

Protestas nėra nusikaltimas

Teismo diena teisiamieji paruošė laišką lietuvių jaunimui Lietuvoje ir žodį laisvojo pasaulio lietuvių visuomenei. Amerikiečių žurnalistams buvo dalijami spec. "press release" ir laiško Lietuvos jaunimui į anglų kalbą vertimas.

Laiške Lietuvos jaunimui tarp kitko rašo: "Eidami į teismą, mes nesijaučiame esą Amerikos valdžios persekiojami. Amerikoje, didžiųjų laisvųjų šalyje, kovotojai už laisvę, teisę, teisingumą ir žmoniškumą nėra persekiojami, bet įstatymų ir valdžios ginami ir globojami. Savo demonstracijomis mes prasilenkėme tik su Washingtono miesto potvarkiu, draudžiančiu demonstruoti arčiau negu 500 pėdų nuo užsienio atstovybės..."

Jūs, broliai ir sesės, priešindami Maskvos okupacijai Lietuvoje, operuojate visai kitoje poli-

tinėje erdvėje. Pas jus nusikaltimus prieš tautas ir individus vykdo pati valdžia, kuri yra neteisėta ne tik Lietuvoje, bet ir pačioje rusų tautoje. Jus persekioja ir teisia valdžia, lauzydama iškilmingai pasirašytas tarptautines sutartis ir savo konstituciją bei įstatymus. Jus teisia Kremliuje įsitvirtinęs nusikaltėlis, kuris save vadina 'komunistų partija ir sovietų vyriausybė'.

...savo demonstracijomis Washingtono, pasibelsdami į pasaulio sąžinę, pareiškėme jūsų teisėtai kovai solidarumą. Mes norime jus užtikrinti, kad laisvojo pasaulio lietuvių jaunimas jūsų balsą girdi, jūsų žingsnius seka ir jūsų širdžių plakimą jaučia. Savo solidarume mes esame su jumis..."

Teismo eiga

Teismas prasidėjo prieš pietus ir tęsėsi visą popietį. Kaltino JAV prokuroro pad. M.L. Rankin, gynė adv. Ernestas C. Raskauskas, teismo posėdžiui pirmininkavo teisėjas Nicholas S. Nunzio. Kaip sekančią dieną "Washington Post" korespondentė rašė, "perplūdytoje teismo salėje nuotaka buvo draugiška. Kudirka plačiai šypsojosi, iškilmingai linkėdodamas galvą, kai slaptosios tarnybos agentas liudijo prieš jį". Ne tik šypsena veiduose, bet ir garsus juokas pasigirdavo teisiamųjų ir publikos suoluose, kai teisėjas bandė pakartoti teisiamųjų prisistatymą: „Jūratė Krokytė-Stirbys“, „Asa Banionis“, „Vidmantas Rukšys“, „Simas Kudirka“, „Gintė Damušis“, „Linas Juozas Kojelis“, „Birutė Zdanys“.

Demonstrantai dėkingi lietuvių visuomenei, kuri juos moraliai ir finansiškai parėmė ir, svarbiausia, suprato jų žygio idealis-

Po teismo sprendimo. CBS televizijos operatorius kalbasi su Simu Kudirka. Dešinėje Linas Kojelis. Nuotr. Aušros Bagdonavičiūtė

"Margiris Aistis", — "Rimantas Stirbys", „father Kazimieras Pugevičius“, „Virgus Volertas“, „Vytautas Volertas“, „Danutė Vaičiulaitis“. Nuo juoko nepajėgė susilaikyti ir pats teisėjas.

Prokuroro kaltinamoji kalba nebuvo ilga, tačiau slaptosios tarnybos pareigūnų liudijimas buvo labai detalus ir ilgai užsitęsęs. Ypač ilgai nusitęsė pirmojo liudininko parodymai, atsakinėjant į prokuroro ir gynėjo klausimus.

Nusikaltimo įrodomoji medžiaga — didžiuliai drobiniai plakatai, lietuviška vėliava, juoda gedulo drobė — buvo padengusi grindis, stalus, kėdes. Buvo įnešta sunki dėžė su grandinėmis.

Po pirmojo liudininko apklausinėjimo atrodė, kad byla galės tęstis 2 - 3 dienas. Tačiau antrojo ir trečiojo liudininkų apklausinėjimas buvo gerokai trumpesnis, o ketvirtas iš vis nebėbuvo iškvieistas.

Gynėjas E. Raskauskas išnaudojo kiekvieną plyšėlį, griudamas liudininkų parodymų reikšmę. Taip pat jis buvo numatęs kviesti liudyti kelis kaltinamuosius. Tačiau teisėjas sprendimą paskelbė po prokuroro liudininkų apklausinėjimo. Nors prokuroras įtikinėjo, kad policininkams sąmyšio metu nebuvo įmanoma kiekvieną demonstrantą įspėti, kaip to reikalauja įstatymas, bet teisėjas priėmė gynėjo argumentą, kad demonstrantai buvo areštuoti ne visi tinkamu būdu, todėl dešimt teisiamųjų visai išteisino; trim, stud. Margirui Aistui, kun. Kazimierui Pugevičiui ir "Bridges" redaktoriui Rimantui Stirbiui, priteisė po vieną dieną kalėjimo, nes, teisėjo įsitikinimu, jie policijos įsakymą turėję girdėti. Tačiau į bausmę užskaitė arešto metu išsėdėtą laiką, todėl iš naujo jiems bausmės atlikti nebereikėjo.

Demonstrantai dėkingi lietuvių visuomenei, kuri juos moraliai ir finansiškai parėmė ir, svarbiausia, suprato jų žygio idealis-

II prisipažino, kad susitikti su vietnamiečiais jam buvo tiesiog širdies poreikis. Šia proga popiežius dar kartą išreiškė savo pagarbą ir nuostabą heroiskai, kędiančiai Vietnamo tautai, ypač Vietnamo Bažnyčiai, kuri, nepaisant sunkiausių sąlygų, lieka ištikima ir dinamiška... Kuo daugiau pažįstu vietnamiečių tautą, tuo labiau įsitikinu, kad tai nepaprastai simpatinga ir miela tauta, — kalbėjo Šv. Tėvas. — Žinau, kad vietnamiečių tauta yra daug iškentėjusi. Didelė dalis jūsų tautiečių gyvena už Tėvynės ribų... Jūsų krašto Bažnyčia visam pasauliui davė nepaprastą tikėjimo pavyzdį. Savo tikėjimą ji paliudijo kankinių krauju. Manau, kad ir jūsų krašte pasitvirtina senoji išmintis, kuri sako, kad "kankinių kraujas yra naujų krikščionių sėkla". Kankinių krauju palaistytoje jūsų žemėje giliai įsisaknijo praeities kartų tikėjimas kankinių kraujas palaiko tikėjimą ir dabarties kartose, tikiu, kad jo dėka skleisis krikščioniškas tikėjimas ir ateities generacijose. Aš stebiuosi Vietnamo Bažnyčia, stebiuosi vietnamiečių tikėjimu, kuris yra toks ryškus ir toks autentiškas jūsų tautos nariuose, — tęsė Jonas Paulius II. — Tai patyriau, susitikdamas su jūsų vyskupais, kunigais ir paprastais tikinčiais".

Hanojaus arkivyskupas kardinolas Trinh Van Can, sveikindamas šventąjį Tėvą, dėkojo už nuolatinį popiežiaus rūpestį Vietnamo Bažnyčiai ir vietnamiečių tautai. Susitikimas su popiežium mum gyvai primena tuos laikus, kai septynioliktojo šimtmečio pradžioje pirmieji jėzuitai atkeliavo į Vietnamą ir pradėjo evangelizacijos darbą. — kalbėjo Vietnamo kardinolas. — Šiandien mes tęsiame tą patį darbą nors jau kitose sąlygose. Baigdamas, kardinolas Vietnamo katalikų vardu padėjo nuolat stiprinti Vietnamo Bažnyčios ryšius su Apaštaly Sostu, galvinti ištikimybę ir krikščionišką solidarumą.

Vietname yra trys ir pusė milijono katalikų. Katalikų Bažnyčia yra padalinta į tris bažnytines provincijas ir 25-kias vyskupijas. Iš viso Vietname yra 40 vyskupų ir 4000 kunigų. Neseniai Hanojuje vėl pradėjo veikti didžioji kunigų seminarija.

Keliaudami į Romą, 13 Vietnamo vyskupų buvo keletą dienų sustoję Maskvoje. Čia, laukydami pas Maskvos stačiatikių patriarchą Pimeną, jie turėjo progos susitikti ir Kauno bei Vilniaus vyskupijų apaštalinį administratorių vyskupą Lūdą Povilonį, kuris kaip tik tomis dienomis grįžo iš Romos atgal į Lietuvą.

Mes norime, kad gyventų mūsų broliai. Mes norime, kad gyvenimą ten, kur vis dar patauja mirtis! — Gyvenimo nesėjai, veržkitės į kiekvieną aplinkumą: į dirbtuves, į biurus, į laukus, visur, kur tik Kristus turi teisę įeiti.

Pijus XII

Juozas Kojelis

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujintuvai. Įmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS CESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.